

Editorial

Benvolgudes sòcies i benvolguts socis, m'adreço a tots vosaltres per darrera vegada com a presidenta de l'ACCA del període 2021-2025, després de l'assemblea general ordinària en què va ser proclamada, seguint els nostres estatuts, la nova Junta per als propers anys, fins al 2029. Aprofito aquest editorial perquè tots els membres de la Junta sortint ens acomiadem.

Han estat uns anys de molta feina, feta amb il·lusió i dedicació de tots els membres de la Junta sortint, que, com sabeu, hem treballat en comissions.

Com a presidenta de l'ACCA voldria destacar la meua assistència a **21** plens convocats per l'IEC, amb la participació de tots els membres i les filials, **24** reunions de la Secció Catalana de Ciències Biològiques (SCCB) i **20** reunions de la nostra Junta.

Durant aquests quatre anys hem organitzat, participat o assistit a **217** actes, jornades, tallers, sortides i activitats diverses.

Cal agrair els esforços dels membres de la Junta, que, representant el territori català, ha organitzat visites als centres de recerca com l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) a Girona, Eurecat a Reus (Tarragona) i al congrés «Repensant la producció d'aliments del futur: sostenibilitat, seguretat i salut» a Lleida.

Hem fet un **vídeo** de presentació de l'ACCA per a institucions i empreses i hem fet un **lloc web** corporatiu i hem establert **xarxes** de comunicacions, inexistents fins aleshores.

Els articles sobre dones científiques internacionals i de l'entorn de l'ACCA han estat molt aplaudits, i el darrer, sobre joves investigadors de la nostra associació, ha agradat moltíssim.

Des de l'ACCA hem col·laborat amb universitats catalanes, com la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Rovira i Virgili (URV), la Universitat de Girona (UdG), la Universitat Ramon Llull (URL) i la Universitat de Lleida (UdL), i amb altres d'espanyoles; hem dut a terme activitats amb la Generalitat de Catalunya, ajuntaments i diputacions, i hem participat en el projecte de l'àrea metropolitana de Barcelona CULTIVATE.

Figura 1. Membres de la Junta 2021-2025.

Font: Fotografia feta pel fotògraf de l'IEC a petició de l'ACCA.

Podeu trobar els detalls de totes les activitats als volums 20, 21, 22, 23 i 24-25 de la nostra revista, *TECA*.

Cada vegada són més nombroses i profitoses les activitats conjuntes, tant amb filials de l'IEC com amb l'Institut Català d'Estudis Agraris (ICEA), col·legis professionals com el d'economistes, acadèmies com la de farmàcia i veterinària, entre altres. L'ACCA ha participat en congressos internacionals com el de l'Organització Mundial de la Salut a Roma, el mundial de nutrició a Tòquio i de l'EFSA (Societat Europea de Seguretat Alimentària) a Berlín.

Em sembla important que sapigueu que per cinquè any l'ACCA va organitzar, juntament amb la UB i altres patrocinadors, el Science and Cooking World Congress, amb la participació de molts països americans, asiàtics i mediterranis, i al llarg del qual es va lliurar el Premi Esfèric.

Han estat destacables les col·laboracions amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Vull agrair que fessin a l'IEC la jornada sobre dones científiques innovadores en el sector agroalimentari, en la qual la participació de dones de l'ACCA va ser molt significativa. La nostra associació ha estat acceptada com a societat afí de la FESNAD (Federació Espanyola de Societats de Nutrició, Alimentació i Dietètica).

S'han consolidat dins del calendari anual de l'ACCA dues jornades per les seves dates representatives, com

són el 28 de maig, **dia nacional de la nutrició**, i el 16 d'octubre, **dia mundial de l'alimentació**, que, juntament amb l'assemblea i la jornada del mes de març, són tres dates imprescindibles per a la nostra associació.

Estic molt satisfeta de la signatura **d'un conveni entre l'ACCA-IEC i la Fundació del Banc dels Aliments de Barcelona**. Com a directora del seu centre d'estudis, hem format un grup de voluntaris, tots membres de l'ACCA, que estem treballant en temes d'alimentació, nutrició i malbaratament. Aquesta tasca, iniciada des de la comissió de solidaritat de l'ACCA, continuarà els propers anys i seguirem treballant plegats.

L'adhesió de l'ACCA a les celebracions i la divulgació de la distinció **Catalunya Regió Mundial de la Gastronomia 2025** han estat molt significatives, amb la realització de la jornada de la Nit de l'Alimentació. En aquesta revista trobareu un article en què s'informa àmpliament d'aquesta interessant activitat, que s'ha completat amb la realització del vídeo **Del plat al camp**.

M'acomio de tots vosaltres; estic molt feliç que una nova junta iniciï aquesta etapa amb tanta il·lusió i ganes, i a la nova presidenta, **Montserrat Banqué**, li vull dir que pot comptar amb mi per a tot.

Montserrat Rivero i Urgell

Presidenta sortint de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Figura 2. Juntres sortint i entrant de l'ACCA.
Font: Fotografia personal de Montserrat Rivero.

Editorial

Com sabeu, aquest any, el 2025, i seguint els estatuts de la institució, ha suposat un canvi de Junta, però no de l'esperit que ha guiat l'ACCA. La Junta que tinc l'honor de dirigir assumeix la tasca portada a terme per les anteriors, però donant impuls a alguns punts concrets que són ara més importants que mai. La vitalitat que ha tingut la Junta presidida per Montserrat Rivero ens deixa el llistó molt alt en activitats, però també ha fet moltes connexions i col·laboracions amb entitats i persones que heretem com un valor de l'ACCA. La nova Junta vol mantenir la seva força i la inèrcia, que ens ajudarà en els reptes que tenim.

Som conscients que estem en un moment en què la societat ha de repensar els models alimentaris, ja que tenim reptes importants que, si no s'assoleixen, poden significar una crisi alimentària important; volem ajudar a conscienciar professionals i ciutadania.

Aquests reptes afecten tota la cadena alimentària, des de l'inici fins al final. Primer hem de parlar del **canvi climàtic**: l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) ja ha advertit que augmentarà la fam i la desnutrició al món. L'escalfament global està alterant les normes actuals tant en l'agricultura com en la producció global d'aliments, que pot disminuir, però també està incidint en l'augment de plagues que ens poden afectar la seguretat alimentària. A tot això s'hi ha de sumar la **globalització dels aliments**, que ara ens poden arribar de qualsevol lloc del planeta, amb el gran cost per al medi ambient que això comporta i dels quals a vegades no controlem la idoneïtat del procés de cultiu i producció.

D'altra banda, cal mencionar el **gran creixement de la població**: segons les estimacions de les Nacions Unides, la població mundial augmentarà gairebé 2.000 milions de persones en els propers trenta anys, passarà dels 8.000 milions actuals als 9.700 milions el 2050 i podrà arribar a un pic de prop de 10.400 milions per a mitjans del 2080. Cal organitzar la producció d'aliments per assegurar una dieta saludable i sostenible i això posa al límit els sistemes actuals i crea la necessitat d'aprofitar millor els recursos del planeta de manera generalitzada. Però això es veu afectat per la situació política convulsa mundial, que afecta les **polítiques internacionals alimentàries**, no sols pels corrents de les diferents ideologies, sinó

també per les guerres comercials i militars que ens afecten i que provoquen desequilibris en la repartició d'aliments.

I, finalment, ens trobem que l'alimentació, tot i ser la base de la nostra salut i la del planeta, sembla un tema fàcil en què tothom opina i dictamina tendències. Aquesta **informació profusa i confusa** cap al ciutadà fa que no sigui fàcil distingir les mentides (*fake news*) de les veritats contrastades.

Amb tot això damunt el tauler de joc, l'actuació que vol impulsar l'ACCA en els propers anys aprofita la visió multidisciplinària i integrativa sobre els diferents aspectes que afecten l'alimentació de la nostra societat i la nutrició que se'n deriva i que caracteritza la nostra associació. Entenem que només amb una visió àmplia de tots els actors que intervenen en la cadena alimentària i totes les idees de futur de cada visió podem esperar que els reptes dels nous temps s'assoleixin.

Soc conscient que l'Institut d'Estudis Catalans és per a nosaltres un bon ecosistema científic per poder desenvolupar-nos gràcies a la seva potència com a entitat de prestigi en el món intel·lectual, i mantindrem i potenciarem aquesta relació. També estem decidits a oferir la nostra col·laboració i els coneixements multidisciplinaris de l'ACCA a les autoritats i entitats de gestió del país.

Volem fer-nos ressò de la pluralitat del país i integrar representants de tot el territori català per estar més a prop de la realitat, tant de producció com de transformació industrial. Això també queda clar a la Junta, on estan implicades totes les baules de la cadena alimentària. Posem una atenció especial a representar les altres províncies i intentarem anar més lluny i fer lligams amb altres entitats dels Països Catalans. Em comprometo a afegir una mirada de gènere en totes les activitats, que potser fins ara ha estat apagada en alguns sectors de la cadena alimentària.

Necessitem la innovació i les solucions imaginatives per intentar aconseguir els reptes en l'alimentació en el moment que estem vivint. L'ACCA està molt lligada a les universitats i centres de recerca del país, amb l'objectiu de ser impulsora de talent, utilitzant per a això les jornades, xerrades i premis i buscant promocionar la tasca dels joves.

Però no només ens centrem en idees teòriques, també volem impulsar accions al sector primari, que és fonamental al nostre país. Tenim la sort de ser un territori amb molts productes alimentaris característics i ser pioners en la distinció de segells que els identifiquen. Volem ser garants dels productes i la cultura culinària catalana.

Aquesta junta també vol dirigir la seva mirada a la salut, de la població i del planeta. Volem impulsar els coneixements de la dieta saludable a tots nivells i també incidir en els tractaments nutricionals per a determinades patologies, especialment les considerades com la pandèmia del segle XXI.

És important la tasca, però també sota quin prisma es valora, i en aquest sentit volem treballar en la mateixa direcció que l'Agenda per al Desenvolupament Sostenible 2030. Treballem clarament per a alguns d'aquests objectius de desenvolupament sostenible (ODS), com són la necessitat de millorar l'agricultura i la seguretat alimentària, buscar la gestió sostenible de l'aigua, dissenyar la producció sostenible i evitar el malbaratament alimenta-

ri, la urgència de combatre el canvi climàtic i la importància vital de conservar i promoure l'ús sostenible d'ecosistemes marins i terrestres.

Finalment, tot això serviria de ben poc si no es fes una bona difusió dels missatges bàsics per arribar al màxim de gent possible, tant en l'àmbit professional com públic. Per tant, un dels grans reptes que té aquest junta és incrementar la comunicació a tots els nivells, organitzar i difondre les jornades, activitats i publicacions.

En resum, ens proposem ser referents dels temes relacionats amb l'alimentació que impliquen la nostra societat i per això tots els constituents de la Junta hi esmerçarem temps i energia. Tornem a agrair a les juntes anteriors, i especialment a Montserrat Rivero, el camí que ens han marcat i l'energia que ens deixen per continuar la tasca, i esperem que ens hi ajudeu amb la vostra participació en les activitats i les vostres opinions, ja que l'ACCA la fem entre tots.

Montserrat Banqué Molas

Presidenta de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació